

mua.fi

Maaseudun uusi aika -yhdistyksen jäsenkirje I/2025

Etukannen ja takakannen kuvat ovat maaseutututkijatapaamisesta vuosimallia 2000, Mikkelin Otavasta. Teemana oli silloin *Käänteentekevää maaseutupolitiikkaa*. Suomen EU-jäsenyys oli tuonut uusia mahdollisuuksia, mutta samalla aiempi aluepolitiikka ajettiin alas ja paikalliset toimijat tunsivat jäävänsä yhä enemmän oman onnensa ja kekseliäisyytensä nojaan. Tuohon aikaan kirjoittamani Etelä-Savon kyläohjelman yksi luku on: *Yksin kotona? Haasteita kylien asukkaille*

Teksti ja kuvat: jäsen sihteeri Henrik Hausen

Puheenjohtajalla on asiaa!

Maaseudun uusi aika -yhdistyksellä on käynnistynyt 26. toimintavuosi. Yhdistyksen hallitus-työskentely on jatkunut aktiivisena ja mukaan on saatu uutena kasvona ruokajärjestelmän ja politiikan tutkija Antti Puupponen Jyväskylän yliopistosta. Uusi hallitusjäsenemme esittäytyy jäljempänä jäsenkirjeessä.

Tämän vuoden Maaseutututkijatapaamisen järjestelyt ovat hyvässä vauhdissa. Päivät järjestetään Etelä-Pohjanmaalla Kuortaneen urheilupuistolla 27.-28.8. ja päivien teemana on "Tulevaisuus maaseudulla". Työryhmähaku on avattu ja päivien tarkempi ohjelma keynote-

puhujineen julkaistaan myöhemmin yhdistyksen verkko- ja Facebook-sivuilla. Abstraktihaku työryhmiin avataan huhtikuussa. Seuraathan ilmoittelua, ja nähdään toivottavasti elokuussa Kuortaneella.

Yhdistyksen julkaisema [Maaseutututkimus - Finnish Journal of Rural Studies](#) -lehti ilmestyy tänä vuonna kolme kertaa. Tavanomaisten numeroiden lisäksi julkaistaan Kylät ja kylien tutkimus 2000-luvulla -teemanumero kevään aikana. Vierailevina päätoimittajina teemanumerossa ovat Päivi Oinas, Torsti Hyyryläinen ja Maarit Sireni. Kiinnostavia lukuhetkiä lehden parissa!

Yhdistys jatkaa myös aktiivista osallistumista maaseutupoliittiseen keskusteluun sekä maaseudun kehittämistyöhön. Keskeisinä toimintamuotoina ovat edustukset maaseutupolitiikan sihteeristössä sekä Yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen YPK-työryhmässä. Maaseutupolitiikan sihteeristö on maaseutupolitiikan neuvoston valmisteleva toimielin. YPK-työryhmä puolestaan pyrkii vahvistamaan yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen periaatteisiin nojaavia toimintatapoja eri aluetasoilla sekä lisäämään maaseutu-, kaupunki- ja saaristotoimijoiden välistä vuorovaikutusta ja yhteistyötä.

Yhdistyksen kevätkokous pidetään keskiviikkona 12.3. klo 12 Joensuuissa, Itä-Suomen yliopiston tiloissa. Tarkempi kokouskutsu jäljempänä jäsenkirjeessä. Lämpimästi tervetuloa kaikki yhdistyksen jäsenet paikalle!
Myös osallistuminen etäyhteydellä on mahdollista.

Kevätterveisin,

Mari Kattilakoski
puheenjohtaja
Maaseudun uusi aika ry

Kutsu: Maaseudun uusi aika -yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous 2025

Aika: Keskiviikko 12.3.2025 klo 12

Paikka: Itä-Suomen yliopisto, Joensuu

Osoite: Yliopistokatu 2, Aurora-rakennus, kokoushuone AU270

Kokoukseen voi osallistua myös etänä, ilmoittautuminen 11.3. mennessä sähköpostilla mari.kattilakoski@uef.fi

Hallitus esittää yhdistyksen **sääntöihin kolme muutosta** (kts. liite):

- Hallituksen jäsenille ei enää valita varajäseniä. Hallituksen koko on puheenjohtaja + 6-10 jäsentä
- Yhdistyksen kokoukset voidaan jatkossa järjestää kokonaan etänä
- Yhdistysten kokoukset kutsutaan kokoon sähköpostitse

Kokouksen asialista:

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen puheenjohtajan, sihteerin, pöytäkirjan tarkastajien (2) ja ääntenlaskijoiden (2) valinta
3. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
4. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
5. Esitetään toimintakertomus, tilinpäätös ja toiminnantarkastajan lausunto
6. Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille vastuuvollisille
7. Hallituksen esittämät sääntömuutokset, kts. yllä ja liite
8. Käsitellään mahdolliset muut (kohdassa neljä esille otetut) asiat.
9. Kokouksen päättäminen

Mikäli yhdistyksen jäsen haluaa saada jonkin asian yhdistyksen kevätkokouksen käsiteltäväksi, on hänen ilmoitettava siitä kirjallisesti yhdistyksen puheenjohtaja Mari Kattilakoskelle, sähköpostiosoite yllä.

Kaikki jäsenet ovat tervetulleita kokoukseen!

Maaseutututkijatapaaminen 27.–28.8.2025

Vuoden 2025 maaseutututkijatapaaminen järjestetään ke-to 27.-28.8. Etelä-Pohjanmaalla Kuortaneen urheiluopistolla teemalla "Tulevaisuus maaseudulla".

Työryhmäkutsu

Tulevaisuus maaseudulla näyttäytyy monin tavoin ristiriitaisena. Maaseudun rooliksi hahmottuu nykyisenkaltaisessa työnjaossa toimia ruuan, energian, biomassan, tavaroiden ja virkistykseen tuottajana, siinä missä kaupunkien hallinnon, innovaatioiden ja kulutuksen keskuksina ajatellaan toimivan talouskasvun vetureina. Väestöennusteet ja palveluiden heikkenevä saatavuus synkistävät maaseutualueiden tulevaisuudennäkymiä, ja monet maaseudun elinkeinoista ovat murroksessa. Vihreästä siirtymästä toivotaan uutta nousua maaseudulle, mutta sen synnyttämät uudet elinkeinot näyttäisivät vain siirtävän päätäntävaltaa luonnonvaroista kauemmas maaseudulta.

Samalla kun maaseudun elinkeinot ja luonnonvarojen hallinta ovat liikkeessä, maaseudulla myös eletään, selviydytään ja menestytään. Sieltä lähdetään ja sinne palataan. Ihmisten lisääntyvä monipaikkaisuus, uuden yhteisöllisyyden, uuspaikallisuuden ja kohtuutalouden avaamat näkymät luovat kokonaan uudenlaisia tulevaisuuskuvia maaseudun elinvoimalle. Fossiilitaloudesta irtautuminen tulee todennäköisesti muuttamaan totunnaisia riippuvuussuhteita ja avaa uusia mahdollisuusikkunoita maaseudulle. Samalla murrosaika myös väistämättä johtaa eri tasoilla käytäviin kamppailuihin sekä materiaalisista resursseista että merkityksistä. Näiden kamppailujen polttoaineena on pohjimmiltaan ihmisten tulevaisuususkko.

Se, millainen tulevaisuus maaseudulla on edessään, riippuu ihmisistä. Ihmisten toimintaan kytkeytyvä tulevaisuus on aina avoin. Nykyhetkessä on lukemattomia mahdollisuuksia valita - yksin ja yhdessä. Jokainen valinta johdattaa aina myös uusien valintojen ja mahdollisuuksien eteen. Ihmisten unelmat ovat yhä useammin ristiriidassa todellisuuden kanssa, jossa yhteiskunnalliset toiminnot keskittyvät ja eriarvoisuus, alueellinen polarisaatio ja epäoikeudenmukaisuuden kokemukset lisääntyvät. Muutostarpeista ja -mahdollisuuksista huolimatta menneisyys tuntuu pitävän meitä tiukassa otteessaan.

Maaseudulla eletään ja tehdään parhaillaan todeksi erilaisia tulevaisuuspolkuja. Maaseudulla mukaudutaan, etsitään uusia alkuja ja noustaan vastarintaan. Maaseudulla kohdataan yhteiskunnalliset murrokset ensimmäisten joukossa, onpa kyse sitten kestävyysmurroksen aiheuttamista muutospaineista, palveluiden rationalisoinnista tai väestön ikääntymisestä. Kutsummekin työryhmiä hahmottelemaan maaseudun tulevaisuuksia, jotka eivät ole menneisyyden peilikuvia. Millaisia maaseudun tulevaisuuspolkuja on näköpiirissä eri tieteenaloilta tulevien tutkimusten valossa? Miten maaseudun rooli yhteiskunnassa voisi muuttua maailman muuttuessa? Millaisia vaihtoehtoisia tulevaisuuksia maaseutu tarjoaa? Miten maaseutu määrittää itse omaa tulevaisuuttaan, sen sijaan että se määritettäisiin sille valmiiksi?

Ehdota rohkeasti työryhmää maaseutututkijatapaamiseen!

Maaseutututkijatapaamiseen osallistuu tutkijoiden lisäksi runsaasti maaseudun kehittäjiä.

Työryhmäehdotuksen jättäminen

Työryhmähaun viimeinen päivä on maanantai 31.3., työryhmistä päätetään Muun hallituksessa to 3.4. Jätä siis ehdotus ajoissa, työryhmäkuvausta voi viimeistellä vielä deadlineen jälkeenkin.

Pyydämme lähettämään työryhmäehdotukset osoitteeseen aapo.jumppanen@helsinki.fi

Ehdotuksen tulee sisältää

- työryhmän otsikko
- työryhmäkuvaus (100–200 sanaa)
- tiedot työryhmän vetäjistä (jokaisesta nimi, laitos, yliopisto, yhdistys.., sähköpostiosoite)

Valitut työryhmät julkistetaan yhdistyksen sivuilla **www.mua.fi** 9.4. mennessä, jolloin avataan työryhmäesitysten abstraktihaku. Lisätietoja tapaamisesta ja työryhmäkutsusta antaa Maaseudun uusi aika -yhdistyksen puolesta Aapo Jumppanen (sähköpostiosoite yllä) ja muut hallituksen jäsenet.

Maaseutututkijatapaamisen ohjelma päivittyy yhdistyksen sivuille huhtikuussa.

Hallituksen jäsenten esittelyä

Muun hallitukseen tuli tänä vuonna yksi uusi jäsen, **Antti Puupponen** Jyväskylän yliopistosta. **Leena Erälinna** tuli mukaan jo viime vuonna, tässä alla hänenkin esittelynsä.

Antti Puupponen on tullut MUA-yhdistyksen uudeksi hallituksen jäseneksi tammikuussa 2025. Samaan aikaan hän on aloittanut myös nykyisen päätyönsä yhteiskuntapolitiikan yliopistonlehtorina Jyväskylän yliopistossa. Puupponen on jo aiemminkin työskennellyt Jyväskylässä ja väitellyt siellä yhteiskuntatieteiden tohtoriksi vuonna 2009. Viimeiset pari vuotta hän työskenteli Lappeenrannassa LUT-yliopistossa opettamisen ja opetuksen kehittämisen tehtävissä. MUA-yhdistys on Puuposelle ennestään tuttu, sillä hän toimi Maaseutututkimus -lehteä edeltäneen Maaseudun uusi aika -lehden päätoimittajana vuosina 2018–2019.

MMT, agr. **Leena Erälinna** työskentelee kehityspäällikkönä Turun yliopiston Biodiversiteettiyksikössä. Hänen sydäntään lähellä ovat kiertotalous, ruoka-

ketju ja alkutuotanto sekä niihin liittyvä tutkimus- ja kehityshankkeet. Erälinna on asunut maaseudulla koko ikänsä ja viljelee perheensä kanssa kasvinviljelytilaa Paimiossa.

Koko hallitus kuvineen ja yhteystietoineen on tässä:

<https://www.mua.fi/hallitus/>

Hallituksen kokouskuulumisia

Sitten viime jäsenkirjeen, vuoden 2024 viidennessä hallituksen kokouksessa 22.10. käytiin läpi yhdistyksen sääntömääräiseen syyskokoukseen tulevat asiat. Varsinaisessa syyskokouksessa läpikäytiin yhdistyksen toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä valittiin hallituksen jäsenet vuodelle 2025. Uudeksi jäseneksi Pilvi Hämeenahon vapautuneelle paikalle valittiin Antti Puupponen.

Vuoden viimeisessä kokouksessa 12.12. käynnistettiin tulevissa kokouksissa jatkettava keskustelu vuoden 2025 Maaseutututkijatapaamisen tarkemmasta pitopaikasta sekä teemasta. Lisäksi keskusteltiin yhdistyksen mahdollisesta roolista Suomessa vuonna 2026 järjestettävän The Nordic Ruralities Conference for Rural Research osalta. Kokouksessa myös päätettiin hakea Maaseutututkimus-lehdelle Suomen tiedekustantajien liiton jäsenyyttä.

Vuoden 2025 ensimmäinen ja samalla uuden hallituksen järjestäytymiskokous pidettiin läsnäolokokouksena Tampereella 31.1. Kokouksessa käytiin läpi yhdistyksen perustoimintoja sekä nimettiin vastuuhenkilöt yhdistyksen eri tehtäviin vuodelle 2025. Kokouksessa myös tehtiin päätös, että yhdistys lähtee mukaan järjestämään Nordic Ruralities -konferenssia Suomessa vuonna 2026. Kokouksen yhteydessä päätettiin myös yhdistyksen sääntömääräisen kevätkokouksen ajankohta ja paikka hybriditilaisuutena.

Vuoden 2025 toisessa hallituksen kokouksessa 12.2. käytiin läpi yhdistyksen sääntömääräiseen kevätkokoukseen tulevat asiat kuten vuoden 2024 toimintakertomus ja tilinpäätös.

Olli Voutilainen, sihteeri

MUA-foorumin teemana oli maaseudun ja maatalouden suhde

MUA:n järjestämässä syyswebinaarissa 30.10.2024 oli taas mukavasti osallistujia, noin 80 henkilöä.

Ensimmäinen alustaja, professori **Hilkka Vihinen** Luonnonvarakeskuksesta käsitteli mielikuvien ristiriitaa: maaseudun asukkaista vain pieni osa saa elantonsa maataloudesta, mutta ajatus maaseudusta maataloutena ja perheviljelmänä elää vahvasti edelleen. Alkutuotannon osuus maaseudun työpaikeista on alle 10 % ja tuotanto keskittyy yhä isommille tiloille. EU-aikana maatalouden tehostaminen kokoa kasvattamalla on hänen mukaansa ollut liiankin yksisuuntaista ja uusi komissio näyttää edelleen korostavan kilpailukykyä, uutta teknologiaa ja keskittämistä.

Maaseutupolitiikassa tunnistettiin 1990-luvulta lähtien asuinmaaseutu ja laaja maaseutupolitiikka, johon kuuluu palvelujen kehittäminen, elinkeinojen monipuolistaminen jne. Mutta edelleen esimerkiksi Leaderin osuus rahoitusohjelmassa on Suomessa pidetty minimissä.

Vihinen puhui myös nostalgiavinoumasta, monipaikkaisten ja vakituisten maallemuuttajien odotukset eivät täyty, kun maisemaa valtaavat isot tilat, hakkuuaukeat, aurinkokennopellot ja tuulipuistot. Maatalousidylli hajoaa..

Keskustelussa nostettiin esille vanhojen rakennusten merkityksen maisemassa ja houkuttimena – pitäisikö paremmin tukea niiden säilyttämistä? Myös viljelijöiden aseman vahvistaminen esimerkiksi kumppanuusmaataloudella ja vaihtoehtoisten taloudellisten mallien avulla oli esillä. Todettiin myös, että tutkimusten mukaan poismuuttaneet ovat kovempia säilyttämään maisemia kun taas maaseudulla itse asuvat helpommin hyväksyvät muutokset.

Tutkijatohtori **Irene Kuhmonen** valotti maatalouden ongelmia. Taloudellinen tulos tilaa kohti on laskenut, kehitys ei siis ole suosinut maataloutta. Nykyinen kehitys ja myös voimistuva vihreä siirtymä ohjataan keskittävän regiimin puitteissa ja se heikentää paikallisia vaikutusmahdollisuuksia.

Kuhmosen mukaan teknologiavetoinen tulevaisuus merkitsee keskittymistä, ulkoisten tuotantopanosten, erityisesti sähkön, merkityksen kasvua ja suurten pääomien tarvetta. Agroekologinen tulevaisuus sen sijaan tukeutuu monipuoliseen tuotantoon, paikalliseen jalostukseen sekä kohtuutalousmalliin, johon sisältyy vahva paikallinen hallinta. Tällaisessa tulevaisuudessa maaseudun myönteinen kehitys on yhteneväinen ekologisen kestävyuden kanssa, mutta se poikkeaa merkittävästi nykyisestä yhteiskuntajärjestelmästä.

Maatalousyrittäjä **Aleksis Kyrö** totesi, että monet asiat maaseudulla hoidettiin pitkälti maatilojen voimin 1980–90-luvuille asti, osa näistä asioista jää

nyt hoitamatta. Kasvava byrokratia on osa kriisiä, luomua pitäisi kehittää ja markkinoida eikä tehdä hankalammaksi. Hän haastoi myös teknoruokaa: eikö se ole vasta haavoittuvaa, vastaako se todella muihin ongelmiin ja onko se halpaa?

Mielenkiintoinen webinaari ja hyvä lähtökohta ensi kesän tutkijatapaamiseen, alustukset ovat edelleen kuunneltavissa MUAn Facebook-sivulla.

Henrik Hausen, jäsensihteeri

Vuoden 2024 maaseutugradussa tutkittiin maaseudun asukkaiden suhdetta metsiin

Palkinnon sai **Anniina Muukkonen** (Turun yliopisto) gradustaan *Kun valo on tullut, niin metsä on mennyt. Avohakkuu ja kotiympäristön muutos maaseudun asukkaiden kokemana*.

Palkintoraati: ... "Muukkosen gradu imee mukaansa ja yllättää. Se on lähtökohdiltaan melko perinteinen, mutta hyvin kulkeva teksti vie lukijan mukanaan ja tempaa hänet luontevasti maaseudun ihmisten kokemusmaailmoihin.

Vaikka metsätaloudella on Suomessa pitkät juuret, ei maaseudun asukkaiden kokemuksia metsätalouden vaikutuksista kotiympäristöön ole juuri tutkittu. Tämä työ täyttää omalta osaltaan tätä tutkimuksellista aukkoa.

Toteutustapa on kohteensa oloinen, avoin mutta myös kriittinen. Muukkonen ei myöskään sorru ennakko-oletuksien myötäilyyn vaan tekee tarkkaa analyysiä erityyppisten asukkaiden kokemuksista."...

Palkintoraadin tiedotteessa esitellään laajemmin tätä sekä myös muut kilpailuun lähetetyt gradut:

<https://www.mua.fi/2024/10/30/vuoden-2024-maaseutugradu/>

Palkittu gradu: <https://www.utupub.fi/handle/10024/175894>

Jäsenmaksu ja liittyminen

Ja sitten jäsenmaksulasku:

Jäsenmaksu 2025: henkilöjäsen 25 €, yhteisöjäsen 100 €

Maksun saaja: Maaseudun uusi aika ry

Tilinumero: IBAN FI78 5271 0420 1489 01

Viesti saajalle: Jäsenmaksu 2025 (jos maksat jonkun toisen puolesta, laita viestiin myös jäsenen nimi).

Liittyminen jäseneksi: <https://www.mua.fi/lomake/>

Lehden tilaaminen erikseen: Jos et halua liittyä jäseneksi, vaan ainoastaan tilata lehteä niin tilausmaksu on 30 euroa vuodessa. Tilaus sähköpostilla: sihteeri(a)mua.fi

PS.

Jos sinulla on tuttaviam, jotka voisivat olla kiinnostuneita MUAn toiminnasta ja jäsenyydestä niin välitä mielellään tämä jäsenkirje heille!

Seuraa kotisivua: <https://www.mua.fi/>

ja Facebookia: <https://www.facebook.com/maaseudunuusiaika>

Etu- ja takakannen kuvat ovat maa-
seutututkijatapaamisesta vuonna
2000, Mikkelin Otavasta.

